

# Osakemarkkinat ja Pörssikeinottelu

Kirj. Wm. Rein.

**M**AAILMASSA on tänäpäivänä noin 250 osakepörssiä eli osakemarkkinapaikkaa. Ne tavallisesti sijaitsevat valtakuntien suurimmissa kaupungeissa, kuten New Yorkissa, Lontoossa, Chicagossa, Berliinissä, Pariisissa, San Franciscossa j.n.e. Kaupungeissa voi mahdollisesti olla useampi kuin yksi pörssi, kuten esim. New Yorkissa on.

Osakemarkkinat ovat vaihtotaloudellisia laitoksia ja niinollen tarpeellisia ja välttämättömiä tällä aikakaudella. Kaikkialla, missä tavarain vaihtoa harjoitetaan, ilmenee myöskin keinottelua. Niin tapahtuu osakemarkkinoillakin ja ovat ne kehittyneet hirvittävän keinottelun välineiksi.

Osakemarkkinoilla vaihdetaan osakkeita rahaksi ja rahoja osakkeiksi. Niissä kerätään pääomaa erinäisiä tuotantolaitoksia varten ja niissä on tilaisuus myydä osakkeensa milloin tahansa. Osakemarkkinoilla myöskin vaihdetaan multa arvopapereita, kuten bondeja, jotka ovat velkakirjoja; ulkomaista rahaa, mikä on välttämätöntä ulkomaakaupan takia; viljaa, useinkin jo ennen kuin se on vainiollta korjattukaan; puuvillaa, karjaa, metalleja ynnä muita raaka-aineita tai valmisteita.

Tätä erilaisten tavarain vaihtoa pyritään kuitenkin eristämään ja rajoittamaan määrättyihin laitoksiin, niin, että esim. yksi pörssi käsittelee vain arvopapereita ja rahaa; toinen viljaa; kolmas mineraaleja jne. Chicagon viljapörssissä kuitenkin äskettäin päätettiin alkaa käsitellä myöskin tavallisia osakepapereita.

Miksi erikoinen markkinapaikka on välttämättömän yllämainituille arvopapereille ja tavaroille?

Tosi on, että vaihtoa on harjoitettu ja harjoitetaan ulkopuolella osakemarkkinain, kuten kaksi talonpoikaa voi vaihtaa hevosta missä tahansa toisensa tapaavat. Kuitenkin kehittyivät yleiset hevosharkkinat jo varhaisina aikoina. Markkinoilta ostaja tiesi parhaiten löytävänsä haluamansa hevosen ja hevosen omistaja sen ostajan. Toksi, siellä oli tilaisuus vertailla niiden hintojakin, joka johti siihen, että hinnat tulivat markkinahinnoiksi, tuli yleisesti tunnetuksi mitä hevosesta saa tai mitä siitä maksaa pitää.

Osakkeenomistajain luku kasvua.

Osakemarkkinain syntymiseen ja kehittymiseen

olivat syyt samanlaiset, paitsi, että ne vaihtotalouden laajetessa ovat tulleet moninkerroin välttämättömimmiksi edellämaituistakin syistä. Ensimmäinen osakepörssi Amerikassa perustettiin New Yorkissa 1792, mutta alkoi sanottavammin kehittyä vasta jälkeen sisällissodan.

Samalla kun tuotantolaitokset suurenevät ja keskittyvät, täytyy myöskin kapitalin tuotannossa kehittyä joskin sen omistus samalla voi hajaan tuakin. Alamme lähestyä sitä kehityskautta, jolloin ei rikkainkaan kapitalisti enää voi tulla toimeen yksinomaan oman pääomansa kanssa, vaan hänen täytyy sitä tavalla taikka toisella hankkia muualta.

Amerikan Yhdysvalloissa on nykyään viisitoista miljoonaa osakkeenomistajaa ja näiden lukumäärä on alati lisääntymässä. Näihin osakkeiden omistajiin ei ole sekoitettu korporatsioonien bondien omistajia tai pankkien tallettajia, vaan ainoastaan ne henkilöt, joiden nimellä on osakkeita.

Ilman keskitettyä kontrollia ja silmälläpitoa, joutuisi osakkeiden vaihto piankin yleisen anarkian valtaan, josta meillä suomalaisillakin on useita pikkukokemuksia. Yksi tärkeimpiä menetelmiä pörssin ja korporatsioonien välisissä suhteissa on osakkeiden ja osakepaperien registeröiminen. Pörssi huolehtii siitä, että mikään yhtiö, jonka osakkeita siinä pörssissä vaihdetaan, ei voi mielinmäärin lisätä osakkeitaan tai tehdä muuta senkaltaista vääryyttä, jota pienliikkeissä tavallisesti on aina harjoitettu.

Eri osakkeiden omistus.

Pörssi tietää kuinka monta osaketta kullakin yhtiöllä on ja pitää huolen siitä, ettei niitä voi kukaan lisätä tai väärentää. Osakepapereissa myös määritellään se, voidaanko niistä vaatia lisämaksua (assessment), jota nykyään ei enää yleisesti käytetä, eikä valtioiden lakten mukaisesti enää voidakaan käyttää missään määrässä, paitsi Minnesotan valtiossa y m., missä 100 pros. assessmentti on laillinen, ellei sitä ole yhtiön osakepapereissa kielletty. Osakepaperit registeröidään omistajan nimelle yhtiön kirjoissa, josta pörssi myöskin huolehtii. Pörssissä myytäviä osakkeita voi ostaa kuka tahansa kellä rahaa on.

Bondeja ei tavallisesti registeröidä omistajain

nimelle niinkuin osakkeita. Se, jonka hallussa ne ovat, pidetään niiden omistajana. Bondien käyttö suhteellisesti vähenee samalla kun osakkeiden käyttö suurenee. Bondeilla on aina nimellisarvonsa ja niiden tuottama korko on määritelty.

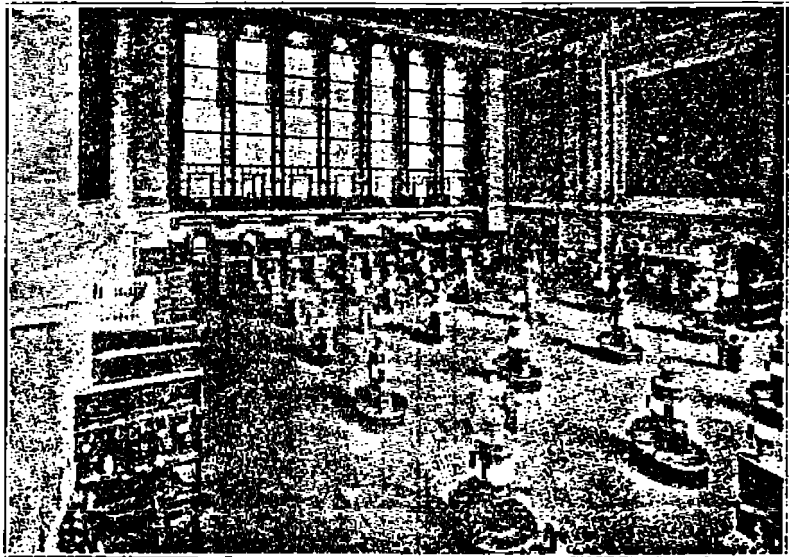
Yleisillä (common) osakkeilla ei ole todellista nimellisarvoa ensinkään, joskin vanhemmilla osakkeilla on näennäinen nimellisarvo, joka kuitenkin ei mitään merkitse, sillä "common" osake merkitsee määrätynsuuruista omistusoikeutta määrättyyn korporatsiooniin, joka nousee tai laskee sen mukaan kuin se menestyy.

Erikoisosakkeilla (preferred) on nimellisarvonsa, mutta sekään ei merkitse suuria, sillä ellei yhtiöllä ole rahaa, ei niistä sitä koskaan makseta, ja bondit maksetaan aina ensin kuin mitkään osakkeet. Erikoisosakkeiden dividendtimäärä myöskin on aina edeltäpäin määritelty. Niiden käyttäminen on myöskin vähennemässä.

Osakepörssi jakaantuu kuuteen osastoon: 1. Lattia eli huoneusto, missä varsinainen osto ja myynti tapahtuu ikäänkuin huutokaupassa, missä aina myydään enimmän tarjoovalle. 2. "Clearinghouse," joka pitää pörssissä toimivien osakkeiden välittäjien kaupoista kirjaa ja heidän tilinsä seivänä antaen päivittäisen tiliselostuksen. 3. Hintojen ilmoitusjärjestelmä, jonka avulla jokainen pörssissä suoritettu kauppa lennätetään ympäri maailman, missä mainitaan kuinka monta osaketta myytiin ja mikä niiden hinta oli. Nämä hinnoitteluasemat ovat nähtävänä kaikissa suuremmissa kaupungeissa. Sähköllä toimivat kirjoituskoneet painavat nimet ja numerot paperinauhalle mistä ne panuaan tauluille jokaisen nähtäväksi. 4. Pörssissä toimivien välitysliikkeiden haarakonttorit ympäri maata ja ulkomailakin. Näissä on yllämainittu hintataulu ja niissä otetaan vastaan myynti- tai ostokäskeyjä, joko täydellä maksulla tai myös osa- ja vähittäismaksuilla. Kaikki kauppa käy sähkölennättimellä mahdollisesti tuhansien mailien etäisyydessä sijaitsevan pörssin kautta. Yleisöä ei lasketa pörssiin kaupustelemaan, vaan on sen tehtävä kauppansa näissä haarakonttoreissa. 5. Rahan ja osakkeiden lainaus

osasto. Kauppoja suoritettaessa ja velaksi myydessä tarvitaan aina paljon rahaa, joskin useinkin vain muutaman tunnin tai päivän ajan kukin rahakaupan takia. Sen takia on tämä rahanlainausosasto, missä rahaa lainataan osakkeiden välittäjille, jotka ovat pörssin jäseniä, määrättyä korkoa vastaan, joko määrättyksi ajaksi tai siksi kunnes takaisin vaaditaan. Lainaus tapahtuu aina varmaa arvopaperitakausta vastaan. Osakkeita lainataan välittäjille "short" myyntiä varten. 6. Pörssin hallinto.

Todisteeksi siitä kuinka suuri keinottelumahdollisuus pörssissä on, mainittakoon New Yorkin osakepörssin istuinten markkinahinnat. Niitä myytiin joitakin tämän talven aikana yli puolen



Sall osakemyyntipölväineen, jossa suurin osa Am. pääomasta kerätään ja jaetaan.

miljoonan dollarin hinnalla. Korkein hinta lie-  
nee ollut 625,000.

Tähän asti on tässä pörssissä ollut 1,100 jäsentä, johon on lisätty 275, joten niitä nyt on 1,375. Näitä uusia itsuimia on myyty noin puolella miljoonalla dollarilla kappale.

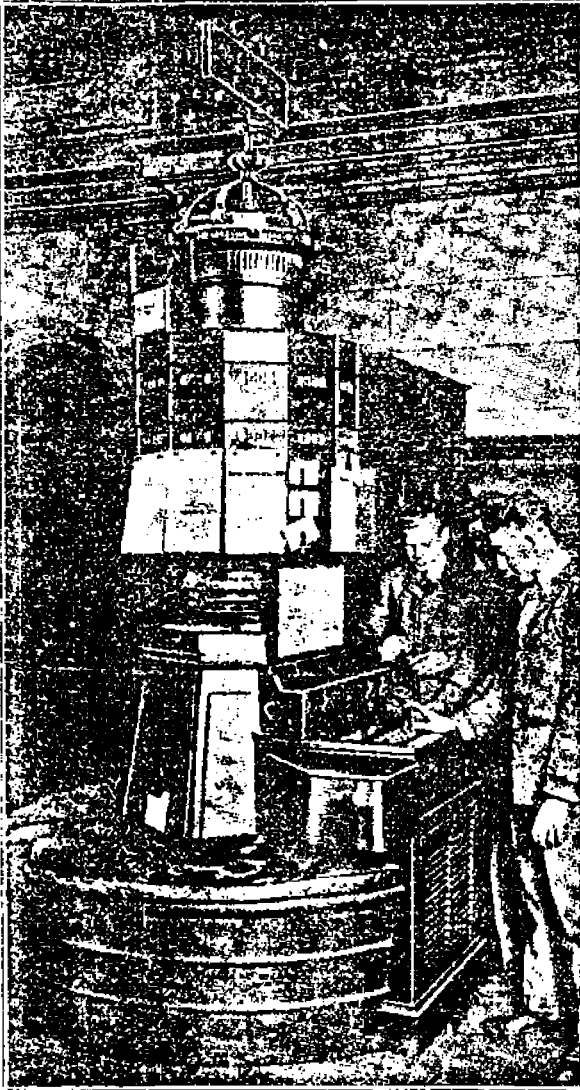
#### Miten osakkeiden myynti tapahtuu.

Otaksutaan, että Mr. Säästäväisellä on pankissa \$8,000, josta hän saa korkoa 3 pros. Hän ei ole tyytyväinen tuohon korkoon ja luulee voivansa saada rahastaan suuremman koron sijoittamalla sen common osakkeisiin.

Hän kävelee lähimmäisen osakkeiden välittäjän (stock broker) huoneustoon, jossa yleisön salissa on suuri musta taulu, mihin erinäisten korporatio-

nien osakkeiden hinnat merkitään sitä mukaa kun niitä myydään, esim. New Yorkin pörssissä.

Nyt ensimmäiseksi tulee hänen ratkaistavakseen minkä korporatsioonin osakkeita hän ostaisi. Hän on paljon kuullut puhuttavan esim. General Motorsista, miten se on tuottanut suuria voittoja, miten se on vankalla pohjalla jne. Taululta hän näkee, että osakkeiden hinta on 80 dollaria kappaletta, joka alati vähäsen nousee tai laskee.



Myyntipylväs läheltä katsottuna

Hän päättää ostaa niitä 100 kappaletta. Niiden ostohinta siis on \$8,000, jonka hän maksaa osakkeiden välittäjälle paikalla ja saa häneltä kuitin rahastaan, missä mainitaan osakkeiden nimi, lukumäärä, hinta, aika jne. Osakepaperin hän saa vasta paria viikkoa myöhemmin kun se ehtii New Yorkista saapua hänen nimelleen registeröitynä.

Heti paikalla kun välittäjä sai rahat haltuunsa, sähköitti hän pörssiin sen välitysliikkeen pääkonttoriin, joka mahdollisesti on Wall streetillä tai lähellä sitä, että "buy 100 GM common at market", — osta 100 General Motorsin yleisosakkeita vallitsevilla markkinahinnoilla.

Kaikkialla osakemarkkinoilla listatuilla yhtiöillä on nimensä lyhennettynä määrättyllä tavalla, joka tekee kaikki vaihtotoimenpiteet paljon nopeimmiksi ja tehoisimmiksi. Osakkeita voi määrätä ostettavaksi useammalla eri tavalla, joista "at market" — vallitsevilla markkinahinnoilla, — Henne kaikkein yleisin ostomääräys, sillä ainoastaan sillä tavalla on pikainen osto tai myynti varma.

Ostaja voisi kuitenkin panna määrätyn hinnan, jonka osakkeista saisi korkeintaan maksaa, jossa tapauksessa sitä kutsutaan rajoitetuksi osto- tai myyntimääräykseksi. Sellaisessa tapauksessa tehdään kauppa pörssin lattialla niin pian kuin sillä ennakoita määrättyllä hinnalla sen voi tehdä, joka joskus ei ole mahdollinen ensinkään.

Rajoitettuun määräykseen vielä kuuluu määrittely siitä kuinka kauan määräys on voimassa, jonka ajan ostaja tai myyjä voi asettaa mielensä mukaiseksi. Yleisesti ovat käytännössä seuraavat vakiintuneet määräykset: G. T. W., joka tarkoittaa "good this week," eli hyvä tämän viikon ajan; G. T. M., hyvä tämän kuukauden ajan; G. T. C., hyvä kunnes toisin määrätään jne.

#### Osto- ja myyntitavoista.

Kun välitysliikkeen päämajassa on vastaanotettu yllämainittu ostomääräys, merkitään se paperille ja toimitetaan joko telefontilla tai ilmaputkia myöten osakepörssissä olevalle firman edustajalle. Tämä vuorostaan painaa sähkönappulasta, minkä avulla hän antaa merkin lattialla väkijoukossa häärääville kaupustelijoilleen kutsun saapua määräystä ottamaan. Markkinasalin seinällä korkealla on suuri musta taulu, johon nappulasta painamalla ilmaantuu halutun henkilön numero.

Tämä numeron huomattuaan rientää mainittuun telefontiputkaan määräystä ottamaan. Sen saatuaan hän rientää sen "pylvään" (post) luo missä GM osakkeita vaihdetaan. Kuulustelelee tai kysyy mitä niistä tarjotaan ja pyydetään, tai millä hinnalla ensimmäinen vaihto tapahtuu. Sitten hän tarjoaa vallitsevaa markkinahintaa eli sitä kuin muutkin tarjoavat kunnes joku tarjouksen hyväksyy. Hän merkitsee paperille kuka osakkeet myi ja millä hinnalla ja rientää takaisin firmansa tele-

soonihuoneeseen, josta lähetetään firman päämajan kautta tieto ostosta ja ostohinnasta Mr. Säästäväiselle, missä tahansa hän lieneekin. Tämä osto voi kaikkiaan ottaa ainoastaan muutaman minuutin, parhaassa tapauksessa ei täyttä minuuttikaan.

Se firma, joka osakkeet myi, toimittaa ne seuraavana päivänä ostajafirmalle New Yorkissa, joka puolestaan lähettää ne ostajan nimen ja osoitteen kera yhtiön registeröimis- ja muuttamiskonttoriin, jona tavallisesti joku pankki toimii. Sitten kun ne ovat kirjoihin merkitty lähetetään ne sille firmalle, joka ostomääräyksen vastaan otti, joka ne puolestaan luovuttaa ostajalle Säästäväiselle — ja niin kauppa on valmis. Säästäväinen saa ainoastaan yhden osakepaperin, johon on merkitty hänen omistamiansa osakkeiden määrä, joka tässä tapauksessa oli 100.

Osakkeiden myynti tapahtuu samaan tapaan. Omistaja kirjoittaa nimensä osakepaperiin, mahdollisesti "notary publicin" edessä. Naimisissa oleva nainen ei New Yorkin pörssissä voi myydä mitään omistamiaan osakkeita, ellei hänen miehensä myöskin osakepaperia allekirjoita. Sen sijasta, että itseensä osakepaperiin myyjän nimi kirjoitettaisiin, voidaan se yhtä hyvin kirjoittaa toiselle paperille, missä on selvästi mainittava kuinka monta osaketta hän myy jne. Myydä voi jälleen minkä määrän tahansa. Numeroita vaan muutetaan uusissa osakepapereissa ja vanhat tehdään mitättömiksi. Yhtiö lähettää voitto-osingon joka kolmen kuukauden kuluttua osakkeenomistajalle.

Otaksukaamme, että Mr. Säästäväinen pitää osakkeensa yhden vuoden, jolla ajalla niiden hinta kohoaa 10 pointtia. Nyt hän päättää muuttaa osakkeensa rahaksi voittorahojen saamiseksi ennenkuin niiden hinnat ehtivät jälleen laskea. Sitä prosessia osakemarkkinakielellä kutsutaan määrittelemällä "profit taking" eli "realizing."

Säästäväinen saa nyt osakkeistaan \$9,000, josta välittäjän palkkio, \$12.50 on vähennettävä. Vuoden ajalla jakoi yhtiö voitto-osinkoa 10 osaketta kohti, joka Säästäväiselle tuotti \$1,000. Nyt hän tekee tilipäätöksen. Menot vuotta aikaisemmin, jolloin hän osakkeet osti, yhteensä \$8,012.50. Tulot vuoden kuluttua, jolloin hän oli osakkeensa myynyt, yhteensä \$9,987.50. Puhdas voitto \$1,975. Samalla aikaa olisi hän pankista säästötililtä mainitun kolmen prosentin mukaan saanut vain \$240.-38. Ero voiton välillä \$1,734.62. Voitto-osinkojen suuruus ja osakkeiden hinta riippuu suuresti

siitä miten yhtiö kulloinkin "ansaltsee". Voi mahdollisesti käydä niinkin, että voitto-osinkoja ei tule ensinkään ja osakkeiden hinnat laskevat.

Pörssissä myydään tavallisesti vain 100 osakkeen erissä, mutta välittäjät ostavat 100 ja sitten jatkavat sen minkä suuruisiin summiin tahansa, joten osakkeita voi kaikista pörsseistä tällä keinolla ostaa minkä määrän kukin haluaa ja tarjolla on. Kuitenkin vaaditaan 100 vähemmistä eristä kaksinkertainen välityspalkkio, noin yksi kahdeksannes tai neljännes prosenttia osakkeiden hinnasta eli 100 osakkeesta \$1.25, 100 tällaisesta osakkeesta \$12.50. Vähin välityspalkkio nykyään New Yorkissa on \$5.

#### Rahat pois "sokkereilta".

Osakkeiden välittäjät myyvät suunnattoman suuret määrät osakkeita osamaksulla, "on margin". Ostaja vaaditaan maksamaan 20—40 prosenttiin osakkeiden hinnasta "alas" ja välittäjä, "broker," lainaa lopun määrättyä korkoa vastaan, joka nykyään on noin 8 prosenttia. Välittäjä ostaa osakkeet pörssissä ostajan nimeen, mutta ostajan täytyy allekirjoittaa sopimus, jonka kautta hän antaa välittäjälle oikeuden asettaa ne osakkeet takaukseksi rahalainaa vastaan, tai myydä ne milloin tahansa ostajan alasmaksu ei ole riittävän suuri takaamaan, että välittäjä ei menettäisi rahaa niiden säilyttämisen kautta.

Jos ostettujen osakkeiden markkinahinta laskee, täytyy hänen antaa välittäjälle lisää rahaa, siinä määrässä, että alasmaksu pysyy jotakuinkin yhtä suurena kuin se alkuaan määrättiin pidettäväksi. Ellei ostaja kykene antamaan nopeasti tarpeellista rahamäärää, myy välittäjä osakkeet ennenkuin niiden hinta laskee niin alas, ettei hän enää pääsis omilleen ja saisi määrättyjä korvauksiaan. Osakkeiden ostaja voi täten menettää jokaisen sentin tai vähintään suurimman osan sijoittamastaan rahasta.

Jos osakkeiden hinta kohoaa, voi ostaja myydä osakkeensa milloin tahansa ja voi siten mahdollisesti tehdä sievän voiton, joka kilhoittaa entistä suurempaan uhkapellin, kunnes hän vihdoin siihen "nukkuu" — ja menettää kaikkensa. Osakkeiden välittäjä ja pörssi sekä rahoja lainaavat pankit pistävät rahat taskuihinsa korkoina, dividendteinä, myyntipalkkioina jne.

Löytyy myöskin sellaisia "epärehellisiä" välityslikkeitä, jotka eivät osta osakkeita ensinkään yllämainitunlaisessa tapauksessa, joten he eivät pane

mitään alttiiksi, eivätkä joudu rahaa lainamaan. Niitä kutsutaan "bucket shop'iksi". Ne ovat epälaillisia, mutta laittomuutta harjoitetaan laajasti kaikkialla. Sellaiset liikkeet käyttävät hyvin pientä alasmaksua ja odottavat sitä hetkeä jolloin saisivat yhtäkkiä vaatia suurta summaa lisää rahaa, jota ostaja ei kykenisi antamaan ja välittäjä saisi pitää alasmaksun ilman mitään.

#### "Short" myynti.

Tämä myynti on monelle kokonaan käsittämätön, joskin se on tavallaan yleinen kaikkialla liiketoimialloilla, vaikka ei tällä nimellä. Henkilö voi myydä osakkeita, vaikkei niitä hänellä olekaan — mutta hän on kuitenkin edesvastuussa niiden hankkimisesta myöhemmin, tai menettää rahansa. Keinottelijat käyttävät tätä tapaa aivan yleisesti. Sen kieltämisestä lain avulla on puhuttu viime vuosina paljon, mutta on näytetty toteen, että se myyntitapa tavalla tai toisella vallitsee kaikkialla liikemaailmassa, joskaan ei esiinny muualla niin räikeänä keinottelun välineenä kuin osake- ja viljamarkkinoilla.

Kun jonkun korporatsioonin osakkeen hinta nousee siihen pisteeseen, että keinottelija arvelee sen hinnan olevan sillä hetkellä jotakuinkin huippukohdassaan ja alkavan laskea, käskee hän välittäjän myydä pörssissä määrätyn määrän näitä osakkeita, jonka välittäjä tekeekin. Myyjän täytyy antaa välittäjälle jälleen noin 30 prosentin "varamaksu", joka on välittäjälle takeena siitä, että hän ei tule mitään menettämään. Välittäjä ei toteillisuudessa osakkeita osta, vaan lainaa pörssin lainaajilta takausta vastaan.

Jos nämä osakkeet nyt laskevat, niinkuin on odotettu, käskee sama myyjä nyt saman välittäjän ostaa saman määrän näitä osakkeita ja pistää jäännöksen taskuunsa, sillä voitto tulee siitä kun ostaa tavaran halvemmalla kuin sen myy. Erotus tavallisen kaupan ja tämän "short" myynnin välillä vain siinä, että myynti tapahtui ensin ja osto jälkeenpäin. Samalla tavalla räätäli voi myydä puvun ennenkuin se on tehnytään jne.

Jos mainittujen osakkeiden hinta ei laskekaan niinkuin on odotettu, vaan kohoaa sen sijaan, läytyy myyjän ne ostaa ja hän häviää hinnan eroavaisuuden sekä myyntipalkkion. Jos myynti on ollut suuri ja "margin" pieni, voi hän menettää kaikki rahansa, samoin kuin ensimmäisessä osto-kaupassakin, joskin vastakkaisessa tapauksessa osakkeiden hintaan nähden.

Henkilöä, joka ostaa osakkeita siinä toivossa, että niiden hinta kohoaisi, jolloin hän ei myisi voitolla, kutsutaan osakepörssin kielellä Amerikassa "bull'iksi" (härkä) sekä "long". Taas henkilöä, joka käyttää "short" myyntiä ja odottaa osakkeiden hintojen laskemista tehdäkseen voittoa sen kautta, kutsutaan "bear'iksi" (karhu).

"Bull market" tarkoittaa siis nousevia osakkeiden hintoja tai sen suuntaista mielipidettä pörssissä. "Bear market" taas tarkoittaa pessimistisyyttä. "Long market" tarkoittaa osakkeiden hintojen nousua tai sen odottamista, siis samaa kuin "bull market," paitsi, että "long" nimitystä käytetään enemmän henkilökohtaisesti, tai puolista puhuttaessa.

#### Pörssikeinottelun Laajuus.

Liike osakemarkkinoilla ja muissa pörseissä lisääntyy lakkaamatta samaten kun pörssien lukumääräkin. New Yorkin yhdessä suurimmassa pörssissä myydään osakkeita päivittäin kolmesta kuuteen miljoonaan kappaletta ja ylikin, joiden keskimääräinen hinta kappaletta kohti olisi ehkä noin \$80. Liike siis on kerrassaan hirvittävän suuri, jota keinottelu suuresti lisää. Keinottelun poistaminen kokonaisuudessaan on mahdoton niin kauan kuin vaihto vallitsee, vaikkakin sitä erinäisin laein ehkä silloin tällöin vähäsen koetaan rajoittaa.

Osakkeiden välittäjät lainaavat kundlensa keinottelulle kerrassaan hirvittävän suuria summia. Reservipankin antamien tilastojen mukaan ovat nämä reservipankin jäsenyyteen kuuluvien pankkien antamat lainat osakekeinotteluun New Yorkin pörssissä nykyään yli kuusi miljoonaa dollaria jatkuvasti. Korkein summa saavutettiin tammikuun 31 päivä, jolloin se oli \$6,678,545,917. Helmikuun 28 päivänä, 1928, olivat nämä lainat virallisten tilastojen mukaan \$6,735,164,242. Tässä ei kuitenkaan ole kaikki ne varat mitä osakekeinotteluun käytetään, vaan ainoastaan se summa, millä yhdessä New Yorkin pörssissä keinotellaan lainaraholla. Suuri prosentti kansallisrikkaudesta käytetään pörssikeinotteluun.

New York Stock Marketissa myytiin osakkeita vuotena 1928 yhteensä 920,550,032 kappaletta. Bondeja samalla ajalla myytiin \$2,939,627,750 arvosta. New Yorkin Curb Marketissa myytiin v. 1928 osakkeita 230,043,682 kappaletta ja bondeja \$832,264,000 arvosta.

Myymällä uusia osakkeita ja bondeja kerättiin

New Yorkin Stock Marketissa uutta kapitalia v. 1927 pyöreissä luvuissa \$7,700,000,000.

Tämä ääretön keinottelu ei suinkaan rajoitu yksinomaan New Yorkin suurimpaan osakepörssiin, eikä osakepörssiin ensinkään. Vertoja sillo vetää keinottelu vilja- sekä puuvillapörssiin. Esimerkiksi Chicagon viljapörssissä myydään vuosittain viljaa 400 kertaa enemmän kuin sitä Amerikassa kasvaa ja 95 prosenttia kaikista myynneistä ja ostoista on "futures", sellaisia myyntejä, missä viljaa lopullisesti käsitellään ainoastaan kahdessa prosentissa kaupoista.

Yhdysvalloissa tuotetaan vuosittain vehnää noin 800,000,000 bushelia. Chicagon viljapörssissä (Board of Trade) myytiin viljaa viime vuonna 20 milj. bushelia. Yhdessä päivässä usein myydään

150,000,000 bushelia kasvamatonta ja olematonta viljaa (futures).

Samoin on puuvillan kanssa. Vuosittainen puuvillan tuotanto on noin 17,000,000 paalua. Mutta neljän kuukauden aikana v. 1925 myytiin sitä pörssissä 109,395,630 paalua. Kuitenkin todellisuudessa koko vuoden ajalla ainoastaan 492,876 paalua todella käytännöllisesti vaihdettiin.

Chicago Board of Trade pörssissä ovat välittäjien välityspalkkiot vuodessa \$25,000,000. Velaksi eli "on margin" ostajat menettävät vuodessa veromaksujaan \$100,000,000, joka summa myöskin joutuu ammattivälittäjien taskuihin. Suurituloista hommaa ammattikeinottelijoille.

(Jatketaan).

**STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, OF THE VAPAUTEEN (Road to Freedom), published monthly at Duluth, Minnesota, for April 1, 1929. STATE OF MINNESOTA, COUNTY OF ST. LOUIS—ss.**

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Gust Aakula, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the TIE VAPAUTEEN and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:  
 Publisher, Workers Socialist Publishing Co., Box 464, Duluth, Minn.  
 Editor, Robert Gillberg, Box 414, Duluth, Minn.  
 Managing Editor, none.  
 Business Managers, Gust Aakula, Box 464, Duluth, Minn.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.)  
 Owner: Workers' Socialist Publishing Company.

Stockholders:  
 Workers' Club, Box 201, Crosby, Minn.  
 Finnish Workers' Society, 924 First Ave. No., Minneapolis, Minn.  
 Finnish Marxian Club, 1423 Farnsworth Ave., Detroit, Mich.  
 Industrialist Stock Circle, Box 372, Virginia, Minn.  
 Industrial Union No. 440, 1 Patch St., Worcester, Mass.  
 Industrialist Stock Circle, 1402 N. Third St., Superior, Wis.  
 Industrialist Stock Circle, Box 145, Ironwood, Mich.  
 Industrialist Stock Circle, 318 N. Wyoming St., Butte, Mont.  
 Industrialist Stock Circle, Box 304, Aberdeen, Wash.  
 Industrialist Stock Circle, Box 271, Warren, Ohio.  
 Industrialist Stock Circle, Box 191, Hoquiam, Wash.  
 Industrialist Stock Circle, 42 Fremant St., Portland, Ore.  
 Industrialist Stock Circle, Box 464, Duluth, Minn.  
 Workers' Amusement Society, Box 877, Raymond, Wash.  
 Railroad Workers' Industrial Union No. 520, 47 Market St., Ashtabula Harbor, Ohio.

Metal Mine Workers' Industrial Union No. 210, Box 162, Gilbert, Minn.  
 Finnish Workers' Ag. Committee, Milltown, Mont.  
 Industrial Stock Circle, 1239 Washington St., Seattle, Wash.  
 Construction Workers' Branch No. 2, 2036—5th Ave., New York, N. Y.  
 Industrialist and Work ePeople's College Stock Circle Box 552, Chisholm, Minn.  
 Stock Circle of the One Big Union, 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can.  
 Industrial Union Supporting Association, 30 Edinburgh St., Sault Ste. Marie, Ont., Canada.  
 Industrialist Stock Circle, Box 26, Sta. A., Berkeley, Calif.  
 Industrialist and Work ePeople's College Stock Circle, Box 65, North Hibbing, Minn.  
 Lumber Workers' Industrial Union No. 120, Box 1531, Sudbury, Ont., Canada.  
 Industrial Union Ag. Club, Box 603, Ely, Minn.  
 Finnish Workers' Club, 1334 Pine St., Eureka, Calif.  
 Conmee Finnish Workers' Club, Kakabeka Falls, Ont., Canada.  
 Workers' Club, 409 High St., Fairport Harbor, Ohio.  
 Berkeley Workers' Educational Club Amusement Committee, functioning in San Francisco, 20 Flint St., San Francisco, Calif.  
 Waukegan Branch No. 320, Waukegan, Ill.  
 General Recruiting Union Branch, Duluth, Minn.  
 Industrialist and Work People's College Stock Circle, Chisholm, Minn.  
 Finnish Workers' Association, Bessemer, Mich.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

GUST AAKULA.

(Signature of business manager)

Sworn to and subscribed before me this 8th day of April 1929.

(Seal)

A. A. TOIVONEN.

Notary Public, St. Louis County, Minn.  
 (My commission expires January 15, 1932.)